

Доцільним є вибір одного, пріоритетного, напрямку стратегії розвитку і цілеспрямована його реалізація. У залежності від конкретної ситуації і потенційних можливостей підприємство може обрати найбільш прийнятну для нього стратегію розвитку, та при реалізації цієї стратегії орієнтуватися на рішення поточних або довгострокових задач. Стратегія – це генеральна програма дій, що виявляє пріоритети проблем і ресурси транспортного підприємства для досягнення основної цілі. Вона формує головні цілі й основні шляхи їх досягнення таким чином, що підприємство отримує єдиний напрям руху.

Формування стратегії представляється доцільним проводити на основі трьох взаємозалежних компонентів: суспільних потреб, внутрішніх можливостей підприємства і сформованої ситуації в транспортній галузі.

УДК 658:656.2(477)

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ АДАПТИВНОСТІ ПРИ УПРАВЛІННІ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ УКРАЇНИ

Зубенко В.О., к.е.н, доцент (УкрДАЗТ)

Триваючі процеси глобалізації, структурних зрушень, інформатизації економіки зумовлюють швидкі і широкомасштабні зміни конкурентного середовища, високий рівень динаміки економічних відносин, а також вплив політичної та економічної нестабільності в країні - в цих умовах залізничний транспорт змушений господарювати, а також одночасно конкурувати на внутрішньому і зовнішньому ринку транспортних перевезень.

У зв'язку з цим періоди стабільної діяльності залізничного транспорту скорочуються, а суттєві зміни в масштабі і складності середовища, в яких діє галузь, створюють невизначеність. Для успішної діяльності в зазначених умовах залізничний транспорт України має постійно розробляти і застосовувати нові принципи, методи та види управління.

Саме тому на сучасному етапі розвитку залізничного транспорту адаптивне управління може стати фундаментом для забезпечення ефективності управління галуззю. Адаптивно вважають систему, яка здатна зберігати функціональність в ситуації невизначеності і агресивності зовнішнього середовища. При цьому, мова йде не про пасивне пристосування системи до свого оточення, а про новий, більш складний тип системи управління, який може змінювати як внутрішні процеси, так і активно

впливати на деякі зовнішні фактори. Адаптивна система управління повинна відповідати наступним вимогам:

- володіти високою гнучкістю, що дозволяє швидко змінюватися;
- володіти високою мобільністю у прийнятті управлінських рішень і втілення їх у життя;
- бути адекватною поточній ситуації;
- враховувати жорстоку конкуренцію;
- враховувати вимоги до рівня професіоналізму;
- враховувати ризики, пов'язані з динамікою змін і розвитку;
- брати до уваги необхідність врахування невизначеності зовнішнього середовища.

При формуванні адаптивної системи управління на залізничному транспорті слід дотримуватися таких принципів:

1. Принцип необхідного різноманіття. Він стверджує, що розмаїтість керуючої системи повинна бути не менше різноманітності об'єкта управління.

2. Принцип дуального управління. Керуючі впливи носять двоїстий характер. З одного боку, вони покликані керувати об'єктом, з іншого - служать для вивчення його властивостей і закономірностей для наступних керуючих впливів. Тобто, структура керуючих впливів повинна змінюватися відповідно до змін параметрів системи об'єкта управління.

3. Принцип зворотного зв'язку. За допомогою зворотного зв'язку відбувається вимірювання характеристик керованого об'єкта, і виробляються реакції, що виражаються в керуючих впливах.

Адаптивність структури управління визначається її здатністю ефективно виконувати задані функції в певному діапазоні зміни умов. Чим відносно ширше цей діапазон, тим більш адаптивною вважається структура.

УДК 330.1:656.07

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТУ

Каличева Н.Є., к.е.н., ст. викладач (УкрДАЗТ)

Основною метою застосування інформаційних технологій є зростання ефективності механізмів управління на основі створення загальної інформаційно-технологічної інфраструктури, до складу якої входять інформаційні системи, ресурси та засоби, що забезпечують функціонування та взаємодію між